

HISTORIE ŠKOL V MEZIŘÍČÍ

DŘEVĚNÁ – FARNÍ ŠKOLA

Stará škola - dřevěná

*Byla původně školou farní, 12 sáhů dlouhá, 4 sáhy široká a stála na témž místě co nyní, posunuta poněkud vzad. Vystavěna byla ze dřeva a pokryta šindelem. Hlavní vchod byl se silnice v témž místě jako je vchod nynější. **Že stála na 300 roků**, o tom není pochybnosti, ač o tom, kým byla postavena a udržována, se zprávy nezachovaly. Sestávala z 1 světnice – „žákovně“ a kanceláře, která byla od hlavní světnice přehrazena pouze prkennou zdí. K severní straně přiléhala stodola. Když tato v r. 1791 bleskem zapálena, nestavěla se již na tom místě, ale byla přistavěna k domovnímu stavení a střecha spojena v jednu. V žákovně byla veliká pec, která z kuchyně vybíhala a skoro čtvrti místnosti zaujímal. (Na peci spával do roku 1852 podučitel). V roce 1849 bylo stavení ve stavu přebohém, zvláště střecha; tekla všude i stropem takže „v bytu učitelově toliko pod stolem před*

zmoknutím uchrániti se bylo možno“ (školní pamětnice). Pro značně zvýšený počet dětí se naléhalo, aby se nová škola stavěla, čemuž ale z knížecí strany (co patronátu zdejší školy – protože i kostela) se silně odpíralo zvláště po zrušení roboty. Až roku 1854 byla škola opravena a třída rozšířena tím, že se zmíněná pec vybourala. Oprava stála asi 300 zlatých a zaplacená dle rozvrhu pozemkové daně od přiškolených obcí a majitele panství. Tím se školní světnice zvětšila, ale pro 178 dětí (r. 1854) nedostačovala, takže nebývalo ani místečka prázdného, kde by se žák alespoň postavit mohl. Pro rozepře s patronátem nebylo na stavbu nové školy ani pomyslení, proto se r. 1857 pouze nákladem 460 zlatých stará budova znova opravila.

K. Dvořák, kronikář obce
(v ý t a h)

KAMENNÁ OBECNÍ ŠKOLA

Stavba staré školy 1869

Po mnohém otálení došlo ke stavbě školy, neboť stará budova nejen že nemohla všech dětí pojmouti, „ale pro zpuchřelost v ní učiteli i dětem bylo nebezpečno přebývati”. V r. 1864 zřekla se vrchnost patronátu nad školou, proto zvolen byl v obci první školní výbor pětičlenný, jehož předsedou byl Jan Hrnčír, mlynář. Okresní předseda L. Roztočil naléhal na to, aby se stará školní budova prodala a nová na jiném místě se postavila. Navrhována byla 4 místa:

- 1) v zahradě Jana Brycha č. 88,
- 2) v zahradě mlynářově,
- 3) za kostelem proti č. p. 214 (nyní č.p. 313)
- 4) za pastouškou (dnes obecní dům).

Občané však všechna navrhovaná místa zamítli a žádali, aby škola zůstala na dosavadním místě.

Místní evangelíci, chtějíce se vyhnouti nákladu na školu, žádali o přiškolení ke konfesionelní škole v Mokrému, která se tam toho času stavěla (1867). Pouze děti Jos. Andryse č. 20 a V. Němečka č. 212 místní školu navštěvovaly. Sousedé tito byli však po náboženských třenicích později také přinuceni k tomu, aby své děti posílali do Mokrého. **Dne 22. dubna 1869 byl položen k nové škole základní kámen, nachází se v rohu na západní straně proti kostelu.** Stavba vydražena za 10.180 zl. staviteli V. Hrubému z Opočna a dokončena v říjnu t. r., kdy byla **17. 10. 1869 škola vysvěcena.** Stavební náklad zaplatily obce Meziříčí a Rohenice a majitel dvorů. Poněvadž vyškolení evangelíci od stavebních výloh osvobozeni nebyli, posílali své děti zase do školy zdejší, až na V. Broučka č. 187.

K. Dvořák, kronikář obce
(výtah)

Popis staré školy 1869

Škola obce Meziříčí jest jednopatrová, vystavena z kamene a cihel, krytá taškami. Leží uprostřed obce, podél silnice k Rohenicům, s kteréž strany jest i hlavní vchod. Má tři třídy v přízemí a sice: 1 menší po levé straně hlavního vchodu se 2 okny na západ, větší naproti – k mostu s 5 okny k jihu a 2 k východu a na severní straně též třídu s 5 okny k severu a 2 k západu. V prvním poschodí jsou také tři učebny, ve kterých jsou prozatímne umístěny 3 ročníky měšťanské školy. V přízemí jsou třídy 1., 4. a 5. tř. obecné školy, 2. a 3. třída jsou v přízemních místnostech v obecním domě. Tam v 1. poschodí jest ředitelna; sloužící zároveň za kabinet. Vytápění hliněnými kamny. Kromě toalet, kde je cihlová podlaha, jsou podlahy dřevěné.

Do prvního patra se chodí po širokých pískovcových schodech, které jsou opatřeny zábradlím s kovovou mříží a zabezpečeny tak, že „se žáci po něm voziti nemohou“. Učebny vymalovány domodra. Učebna 1. třídy o 75 m² pojme kolem 150 žáků. V učebně 2. třídy o 56 m² pobývá až 130 žáků. V lavicích sedí 11 až 12 žáků a na každého připadá asi 35-40 cm šířky lavice. Lavice rozmístěny tak, aby denní světlo šlo od levé ruky k pravé, aby si děti nestínily. Škola má k dispozici zahradu se studnou, cvičiště pro tělocvik však chybí., Poněvadž vyškolení evangelíci od stavebních výloh osvobození nebyli, posílali své děti zase do školy zdejší, až na V. Broučka č. 187.

K. Dvořák, kronikář obce
(výtah)

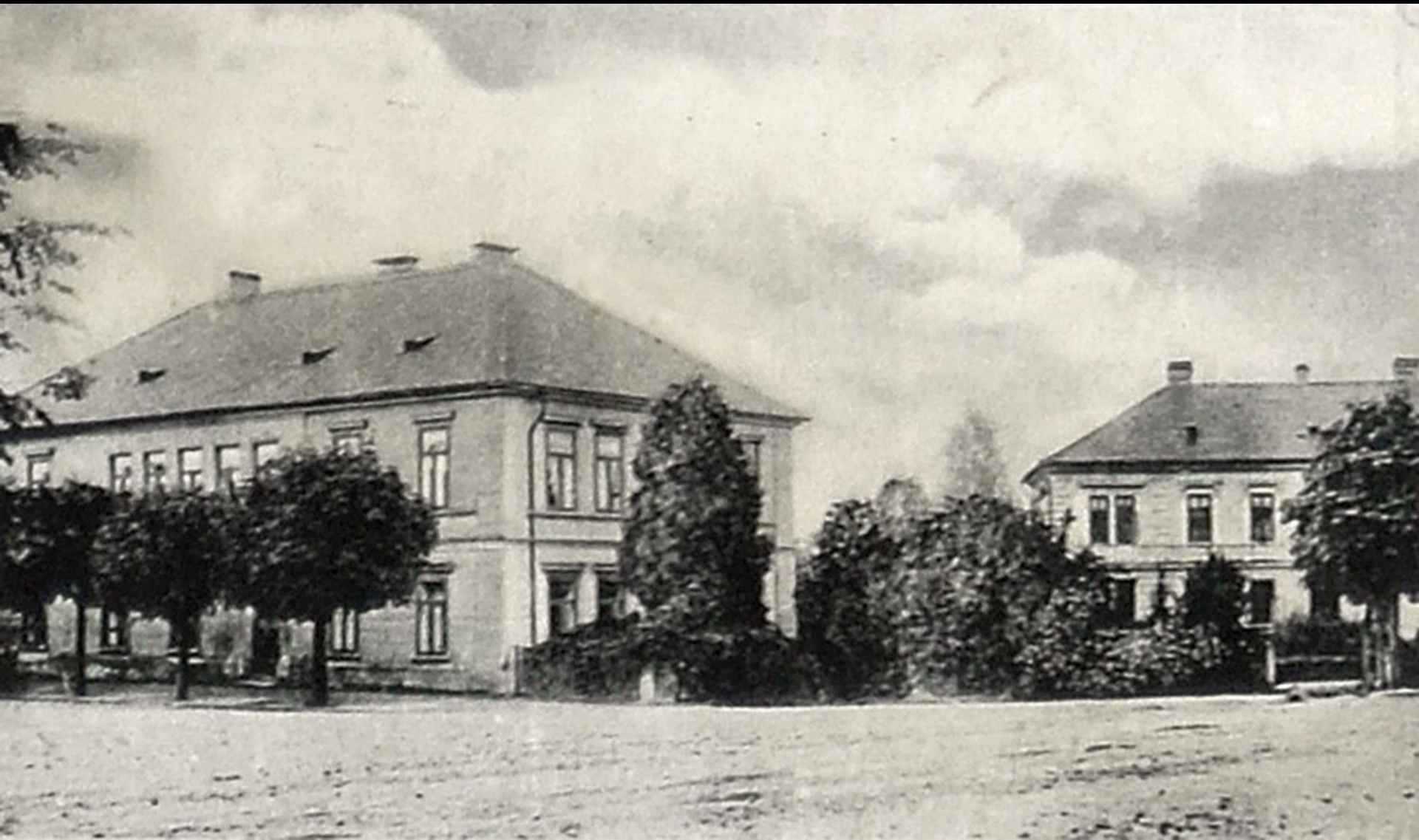

1895

Menišiči. Škola.

Foto: Š. Janáček 1902

Škola a obecní dům

Školní hřiště bylo na dvoře, děti cvičily bosé

NOVÁ - MĚŠŤANSKÁ ŠKOLA

.... Již v r. 1932 věnoval cukrovar škváru, kterou dobrovolníci zdarma odvezli na staveniště. V březnu 1933 bylo zakoupeno od Akciové společnosti v Podzámčí 500 000 pulických cihel a domluven jejich dovoz do Meziříčí s místními rolníky. Velkostatek poskytl 30% slevu na nákup stavebního dříví. Jinak postupovaly přípravné práce pomalu. **Až v únoru 1934 se začala bourat chalupa č.p. 219 stojící na stavebním pozemku.**

Vypracování definitivních plánů bylo zadáno architektům Kubečkovi a Steklíkovi z Jaroměře. Soutěže na realizaci stavby, vypsanou v červnu 1934, se zúčastnilo 15 podnikatelů. Kromě některých řemeslných prací byla stavba zadána fě Mádlík a Včelák z Hradce Králové. Střechu položila fa Vostruh. Zámečnické práce provedl Hynek Kadečka z Jaroměře. Ostatní práce prováděli místní řemeslníci, na stavbu dohlížela také stavební komise obce.

Díky příznivému počasí stavební práce pokračovaly ještě v listopadu a **na začátku prosince 1934 byla už stavba pod střechou.** Kvůli kampani v místním cukrovaru byli zaměstnání i dělníci z okolních obcí.

V původních plánech se s příliš bohatým vybavením školy nepočítalo. Dosazený vládní komisař Václav Lev se podílel na shánění finančních prostředků pro lepší vybavení školy. Ve všech učebnách byly místo palubek

položeny parkety, do všech tříd byl také zaveden vodovod. Škola byla vybavena novým nábytkem. Velkou zásluhu na vnitřním zařízení má také místní občanská záložna, která vybavila tělocvičnu nákladem 25 799 Kč, a střelecký kroužek, který zakoupil za 36 000 Kč pomůcky a další vybavení do kabinetu II. odboru (přírodovědný kabinet).

Celkový náklad na stavbu nové školy činil 1 mil. 720 048,60 Kč. Většina byla zaplacená z obecního fondu na stavbu školy a z fondu místní školní rady. Kromě výše zmíněných darů věnoval ještě místní cukrovar 50 000 Kč. Více než 370 000 Kč si obec na stavbu vypůjčila.

Dokončovací práce probíhaly ještě dlouho, v nové škole se začalo však učit již **1. 9. 1935.** Do sborovny a ředitelny se stěhoval nový kovový nábytek. Ze staré školy a z obecního domu se musely přestěhovat učební pomůcky... Postupně se upravovala ještě zahrada kolem školy.

Školu slavnostně otevřel a předal veřejnosti 15. 9. 1935 komisař Václav Lev.

K. Dvořák, kronikář obce
(v ý t a h)

Vykoupený pozemek od p. Pavlové pro stavbu školy

Stavební pozemek

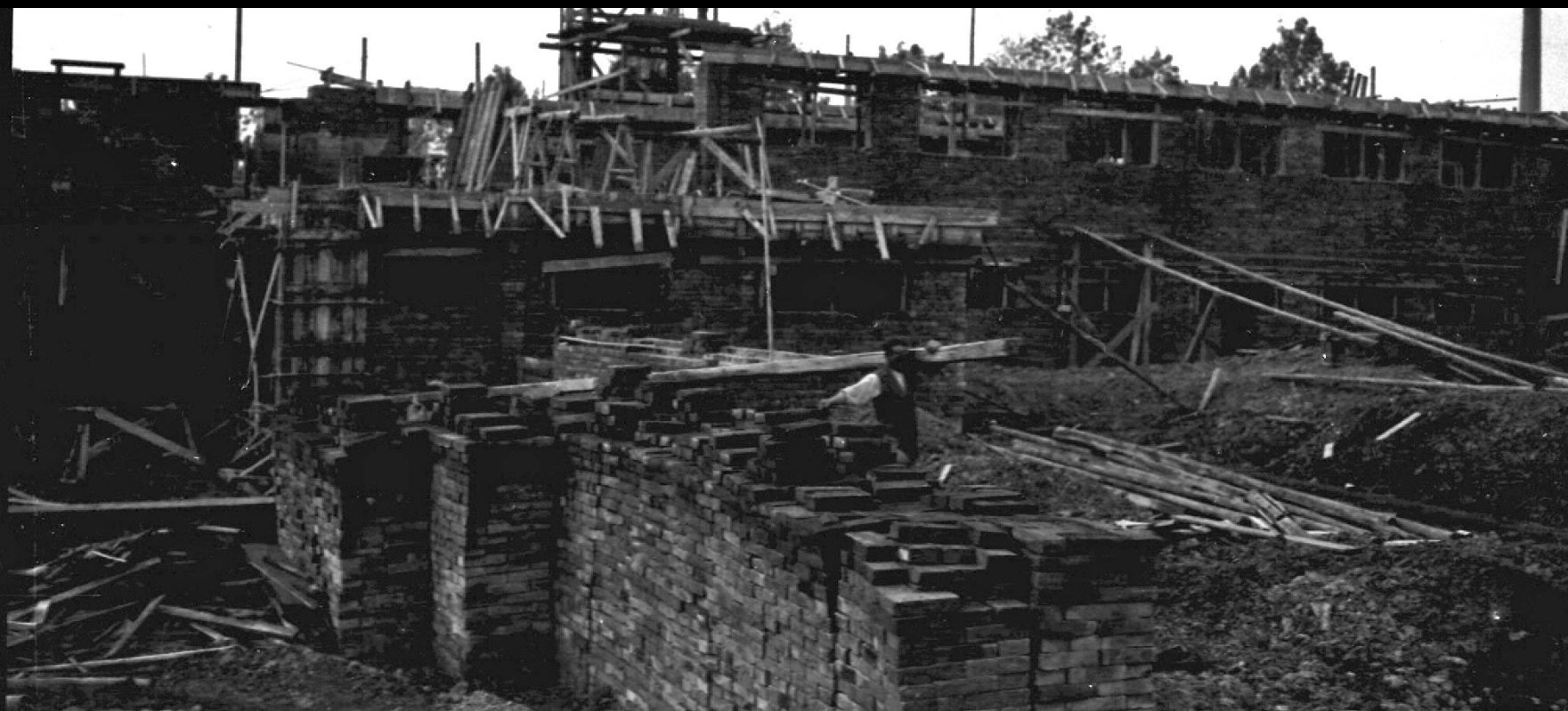

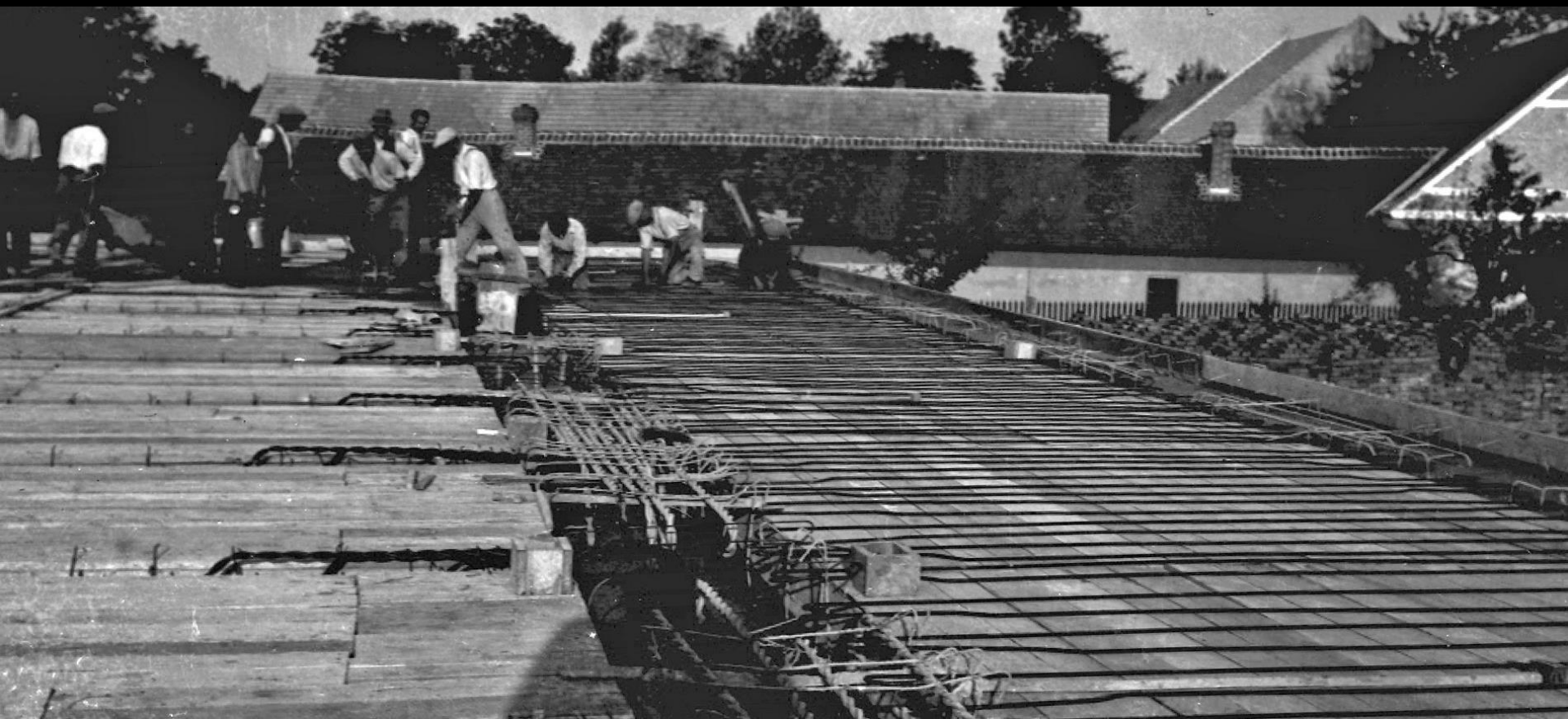

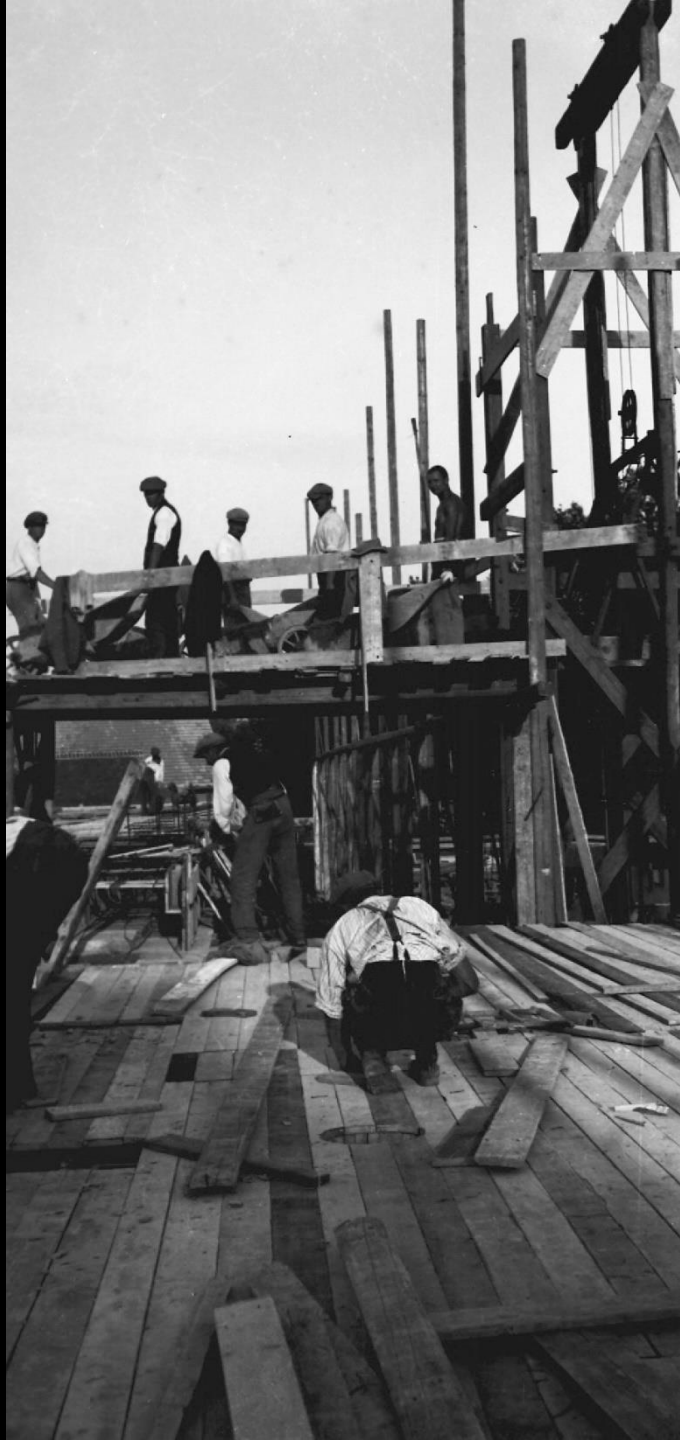

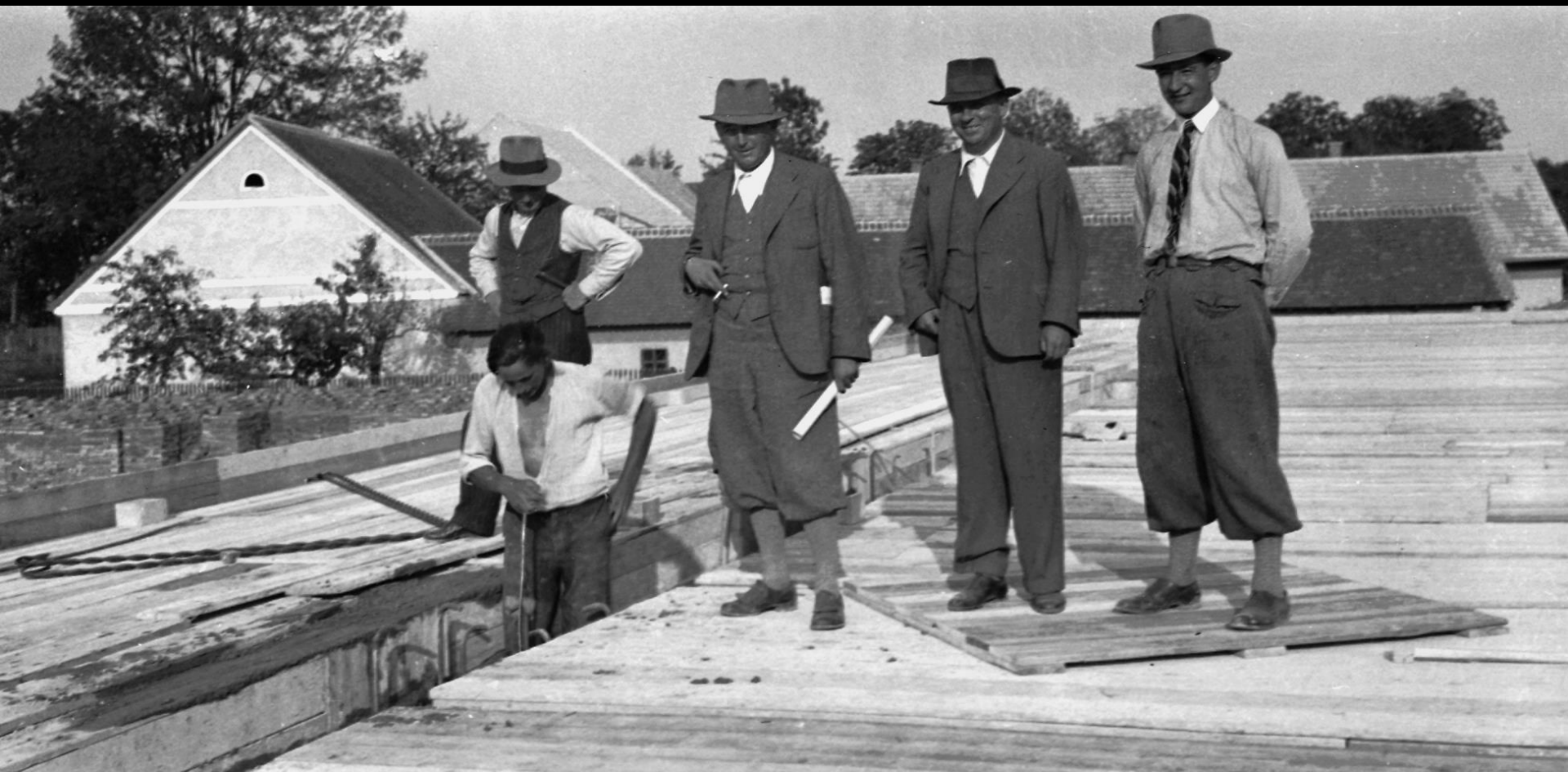

STAVBU OBECNÝCH A MĚSTANSKÝCH
PROJEKTOVALI KUBEČEK A STEKLÍK
ARCHTEKTI
STAVBU PROVÁDĚJÍ
JAN MÁDLÍK A JAN VČELÁ
STAVITELÉ
HRADEC KRÁLOV

Stavební projekty

ŠKOLY V MEZIRÍČÍ.

PROJEKTANTI: KUBEČEK A STEKLÍK, JAROMĚŘ.

Okolí školy v 60. letech

Současná podoba školního komplexu

K o n e c